

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

čl.
144/3
čís
§163/1
§171/2

záhlavie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Márie Urbanovej na verejnom zasadnutí konanom 4. februára 2009 prejednal odvolanie podané obžalovaným

V _____ D. _____ proti rozsudku Okresného súdu Žilina, sp.zn. 1T/125/2007 z 10.11.2008 a takto

§163/1a

§163/1b

+ posledná strana

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. **z r u š u j e** rozsudok Okresného súdu Žilina, sp.zn. 1T/125/2007 z 10.11.2008.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.

obžalovaného V _____ **D.** _____ nar. 24.4.1963 v Žiline, bytom Divinka – Lalinok č. 28, okres Žilina,

§163/2

u z n á v a z a v i n n é h o , ž e

dňa 4.11.2006 asi o 19.00 h., v úmysle získať peniaze, násilím vnikol do rodinného domu č. 4, v obci Divinka – Lalinok patriacemu A _____ O _____, nar. 31.8.1930, tak, že pomocou rebríka vyšiel ku chodbovému oknu, rozbil ho pripravenou drevenou latou, ktorou veľkou intenzitou a prudkosťou viackrát, a to najmenej trikrát, udieral do oblasti hlavy v spálni ležiacu poškodenú v úmysle ju

§163/1

§163/3

-skutk. veta

§163/1c

§163/3

výrok o vine

výrok
o
vine

usmrtiť, spôsobiac jej trieštivé vpáčivé zlomeniny v strede čelovej kosti, trieštivé zlomeniny oboch predných lebečných jám, roztrhnutie podlebnice a vnútrolebkové poranenia, na následky ktorých bezprostredne nato zomrela a pri jej obrane jej spôsobil ďalšie rozsiahle poranenia, a to zlomeninu ľavej hornej končatiny v oblasti lakťa, tržnozmliažené rany, rozsiahle poranenia oboch očí, zlomeninu nosa a tváre a potom jej z uzamknutej skrine odcudzil peňažnú hotovosť vo výške najmenej 59.000,- Sk (päťdesiatdeväťtisíc Sk) – (1.958,44 Eur- tisícdeväťstopäťdesiatosem eur a štyridsaťštyri centov),

Skutková
veta

t e d a

úmyselne usmrtil chránenú osobu – osobu vyššieho veku a konal tak v úmysle získať majetkový prospech,

PRÁVNA
VETA

č í m s p á c h a l

obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. c), e) Tr. zák.

ZÁKONNÉ
POMENOVANIE

PRÁVNA
KVALIFIKÁCIA

Z a t o h o o d s u d z u j e

podľa § 145 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák. a § 37 písm. m) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere **23 (dvadsaťtri) rokov.**

S165/1

VÝROK
O
TRESTE

Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody **z a r a d' u j e** do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

VÝROK
O
SPÔSOBE
VÝKONU
TRESTU

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. obžalovanému V
D **u k l a d á** ochranný dohľad na **1 (jeden) rok.**

S164/b

VÝROK
O
OCHRANNÝM
OPATRENÍM

Podľa § 77 ods. 1 písm. b) Tr. Zák. obžalovaný bude povinný po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody jedenkrát v kalendárnom týždni osobne sa hlásiť u probačného a mediáčného úradníka, okresnému súdu v mieste svojho pobytu.

Výrok
o
OCMR.
OPATRE-
NÍ

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. **u k l a d á** obžalovanému V D povinnosť nahradiť škodu poškodenej Amálii K , nar. v Žiline, trvale bytom Divinka – Lalinok č. , okres Žilina, vo výške 2.742,35 Eur (dvetisíc sedemstoštyridsať dva eur a tridsať päť centov) - (82.616,- Sk osemdesiatdvatisícšestošesnásť Sk).

§164/a
Výrok
o
N.S.KODY

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný V D uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, 2 písm. c), d), f) Tr. zák., pre skutok, že

z dôvodu premysleného motívu odcudzenia finančných úspor svojej tete Amálie O , nar. 31.8.1930, dňa 4.11.2006 asi o 19.00 h. násilím vnikol do jej rodinného domu č. v obci Divinka – Lalinok, tak, že pomocou rebríka vyšiel ku chodbovému oknu, rozbil ho pripravenou drevenou latou, ktorou veľkou intenzitou a prudkosťou viackrát, a to najmenej trikrát, udieral do oblasti hlavy v spálni ležiacu poškodenú v úmysle ju usmrtiť, spôsobiac jej trieštivé vpáčivé zlomeniny v strede čelovej kosti, trieštivé zlomeniny oboch predných lebečných jám, roztrhnutie podlebnice a vnútrolebkové poranenia, na následky ktorých bezprostredne nato zomrela a pri jej obrane jej spôsobil ďalšie rozsiahle poranenia, a to zlomeninu ľavej hornej končatiny v oblasti lakťa, tržnozmliaždené rany, rozsiahle poranenia oboch očí, zlomeninu nosa a tváre a potom jej z uzamknutej skrine odcudzil peňažnú hotovosť vo výške najmenej 59.000,- Sk.

§168/1
§163/1d
ODŮVOD-
NENIE

Za tento trestný čin mu okresný súd uložil podľa § 144 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 47 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody na doživotie. Podľa § 48 ods. 3 písm. a), b) Tr. zák. súd prvého stupňa obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia a podľa § 287 ods. 1 Tr. por. mu bola uložená povinnosť nahradit' škodu poškodenej Amálii Kolenčinovej vo výške 82.616,- Sk.

Proti výroku o vine a treste rozsudku okresného súdu podal riadne a včas odvolanie obžalovaný, ktoré obhajca odôvodnil okrem iného nasledovne: „Rozhodujúcim dôkazným prostriedkom pre vyslovenie viny obžalovaného zo spáchania skutku bolo jeho priznanie v prípravnom konaní v rámci výpovede 21.2.2007 a následnej previerke výpovede na mieste samom pri výsluchu pred sudcom pri rozhodovaní o väzbe 23.2.2007, v rámci výpovede obvineného pred vyšetrovateľom 21.3.2007 a počas rekonštrukcie činu 13.6.2007. Vo všetkých týchto výpovediach obžalovaný takmer zhodne popísal spáchanie skutku. Zabezpečenie ostatných dôkazov v rámci vyšetrovania vyplývalo len z horeuvedených výpovedí obžalovaného. Následné popieranie spáchania skutku obžalovaným na hlavnom pojednávaní považoval súd za účelové. S právnou kvalifikáciou súdeného skutku ako obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1, 2 písm. c), d), f) Tr. zák. sa nestotožňujem, nakoľko je v rozpore so zisteným skutkovým stavom. Páchateľ úkladnej vraždy podľa § 144 Tr. zák. musí iného usmrtiť s vopred uváženou pohnútkou. Takáto vopred uvážená pohnútko nebola v konaní preukázaná a ani po subjektívnej stránke obžalovaného voči poškodenej neexistovala. Neexistovali medzi nimi spory, nenávisť, či iná okolnosť, ktorá by privodila pohnútku u obžalovaného usmrtiť úkladnou vraždou svoju tetu, s ktorou, ako bolo preukázané, mal dobré vzťahy. Zámerom obžalovaného bolo nepochybne odcudziť svojej tete finančné úspory. V kritický deň 4.11.2006 pricestoval autobusom o 18.30 h. do obce Dívinka – Lalinok k domu svojej tety. So sebou nemal žiadny predmet, ktorý by bol spôsobilý k spáchaniu vraždy. Po zistení, že dom je zamknutý a nesvieti sa v ňom, vzhľadom na ešte len večerný čas, domnieval sa, že teta nie je doma, ale pravdepodobne v kostole.

kde pravidelne chodievala. Ako vyplýva z výpovedí obžalovaného, pokúsil sa dostať do domu formou rebríka cez zadnú časť domu, avšak sieťku na okne, cez ktoré chcel vniknúť dnu, sa mu nepodarilo odtrhnúť. Prešiel preto s rebríkom k priľahlej strane domu, na dvore našiel drevenú latu, ktorou rozbil sklo na okne, cez ktoré vošiel dnu. Tento skutkový dej je v rozpore s názorom súdu, podľa ktorého si obžalovaný vopred dobre uvážil usmrtenie Amálie O . . . , keď si vopred premyslel predmet, ktorý bude spôsobilý túto usmrtiť. Ako vyplýva z výpovede obžalovaného, Amáliu O . . . napadol, až keď bol vyrušený pri hľadaní peňazí v skrini, čo ho šokovalo, keďže nepredpokladal, že sa táto v byte nachádza. V priebehu trestného konania nebol preukázaný opak, že by obžalovaný najskôr nebohú zavraždil, aby sa potom zmocnil peňazí. Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania podľa § 144 ods. 2 písm. c) Tr. zák., t.j. že sa obžalovaný skutku dopustil závažnejším spôsobom konania – vlámaním v zmysle § 138 písm. e) Tr. zák. Podľa nášho názoru vlámanie ako závažnejší spôsob konania nemožno aplikovať k skutkovej podstate trestného činu vraždy, resp. úkladnej vraždy. Podľa záveru znaleckého posudku, pobyt obžalovaného na slobode nie je nebezpečný, znalci nenavrhlí uložiť ani žiadne iné opatrenia. Poukazujem na prvotnú výpoveď obžalovaného 21.2.2007, v ktorej okrem iného uviedol, že po spáchaní skutku mal slabú chvíľku, nad všetkým rozmýšľal, chcel spáchať samovraždu a dokonca napísal 4 listy na rozlúčku. Zrejme pod tlakom vnútorných psychických procesov a svedomia obžalovaný vo všetkých výpovediach v prípravnom konaní sa ku skutku v plnom rozsahu priznal a detailne popisoval jeho spáchanie. Jeho priznanie bolo rozhodujúcou okolnosťou pre vykonávanie ďalších dôkazov v rámci vyšetrovania, ktorých vodítkom bola výpoveď obžalovaného, na čom nemení nič ani okolnosť, že v konaní pred súdom obžalovaný skutok popieral. Vychádzajúc z uvedeného sú tu nepochybne okolnosti, svedčiace o možnosti nápravy obžalovaného po vykonaní trestu odňatia slobody. Časový odstup 15 rokov medzi spáchaním predchádzajúcich trestných činov, ako aj záver znalcov, že pobyt obžalovaného na slobode nie je nebezpečný, vyvracia podmienku podľa § 47 ods. 1 písm. a) v tom, že uloženie trestu odňatia slobody na doživotie, vyžaduje účinná ochrana spoločnosti. Navrhujem, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Žilina,

sp.zn. 1T/125/2007 z 10.11.2008 a rozhodol tak, že obžalovaného V D uzná vinným z trestného činu vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. c) Tr. zák. a uloží mu trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby“.

Na verejnom zasadnutí konanom o jeho odvolaní na Krajskom súde v Žiline doplnil obžalovaný odvolanie vyjadrením, že pokiaľ na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom poprel spáchanie skutku: „bol to len jeho prejav vzdoru voči zmene právnej kvalifikácie na úkladnú vraždu“.

K odvolaniu sa vyjadril prokurátor tak, že: „Rozsudok okresného súdu považujem za správny vo všetkých jeho výrokoch. Súd prvého stupňa správne posúdil konanie obžalovaného ako úkladnú vraždu, a taktiež aj v súlade so zákonom mu uložil doživotný trest odňatia slobody. Priznanie obžalovaného na dnešnom verejnom zasadnutí, považujem za formálne a neakceptovateľné, vynútené tou situáciou, že mu bol uložený doživotný trest odňatia slobody. S ohľadom k tomu takéto priznanie nemá význam pre samotné rozhodnutie o treste“.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že súd prvého stupňa v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania, uvedené v ust. § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného postupu - § 2 ods. 7, práva na obhajobu - § 2 ods. 9, voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods. 12 a rovnosti strán (kontradiktórnosti) - § 2 ods. 14 Tr. por. Odvolací súd teda konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

* * *

ÚVOD

Krajský súd po vyhodnotení dôkazov, vykonaných pred okresným súdom a po doplnení dokazovania, priamo odvolacím súdom na verejnom zasadnutí dospel k záveru, že:

S160/A
SKUTOČ-
NOSTI

obžalovaný po tom, ako ho 28.10.2006 „vyhodila“ z domu družka Janka Šmehýlová, navštívil svojho bratranca Antona B , u ktorého býval až do 30.10.2006. Dňa 30.10.2006 sa v ranných hodinách stretol s Amáliou O , od ktorej si požičal 2.000,- Sk. Hneď na to sa za tieto peniaze ubytoval v ubytovni Remy v Žiline. Keď mu dochádzali peniaze, rozhodol sa urobiť nejakú „zlodejinu“, hoci aj u tety Milky, ako každý prezýval Amáliu O . Preto už 3.11.2006 zobral z miestnosti upratovačiek v ubytovni Remy gumené rukavice a 4.11.2006 po tom, ako celý deň popíjal pívá, odišiel o 18.30 h. autobusom zo Žiliny do Divinky – Lalinka. Po príchode k domu Amálie O našiel vo dvore rebrík a drevenú latu a cez okno, ktoré rozbil, sa dostal do domu. Tu prehľadával skrine s úmyslom nájsť peniaze a keď ho vyrušila Amália O , najmenej 3-krát ju udrel latou do oblasti hlavy. Keď našiel peniaze (59.000,- Sk), tieto zobral a z domu odišiel. Časť peňazí minul v erotickom salóne, časť si zobral do Čiech, keď tam odišiel pracovať. Poškodená Amália O , po napadnutí obžalovaným, utrpela vážne smrteľné zranenia, ktorým v nočných hodinách podľahla.

* * *

Obžalovaný V D sa počas trestného konania viackrát vyjadril k súdenému skutku.

V prípravnom konaní

- pri výsluchu pred vyšetrovatelkou 21.2.2007 (č.l. 28-35)
- pri previerke výpovede na mieste 21.2.2007 (č.l. 40-53)

S160/A-3
DŮKAZY

- pri výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie 23.2.2007 (č.l. 13-16)
- pri výsluchu pred vyšetrovatelkou 21.3.2007 (č.l. 36-39)
- pri rekonštrukcii 13.6.2007 (č.l. 465-502) a v

konaní pred súdom

- na hlavnom pojednávaní 6.8.2008 (č.l. 978-981)
- na verejnom zasadnutí pred krajským súdom 4.2.2009 (č.l. 1214-1217)

Obžalovaný sa v šiestich z celkovo siedmich vyjadrení v rámci trestného konania ku skutku **priznal**. Jediný krát poprel spáchanie skutku na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom.

Krajský súd vyhodnotiac výpovede, vyjadrenia a tvrdenia obžalovaného jednotlivito i v súhrne a v spojení aj s ďalšími dôkazmi, dospel k záveru, že priznávajúce sa vyjadrenia obžalovaného sú pravdivé a vierohodné. Obžalovaný v nich opísal priebeh samotného útoku voči poškodenej a časový sled udalosti pred i po čine kompletne, úplne, zrozumiteľne a mimoriadne detailne. Tieto jeho vyjadrenia sú v absolútnom súlade s ďalšími usvedčujúcimi dôkazmi, a preto ani krajský súd, podobne ako súd prvého stupňa, nemá žiadne ani tie najmenšie pochybnosti o tom, že súdený skutok spáchal práve obžalovaný V D.

Pokiaľ obžalovaný na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom poprel spáchanie skutku, zmenu výpovede logicky vysvetlil pred krajským súdom – ako reakciu na zmenu právnej kvalifikácie na úkladnú vraždu. Pred odvolacím súdom však opätovne priznal spáchanie skutku a tento i oľutoval.

Okrem priznania sa obžalovaného je tento zo spáchania skutku usvedčovaný viacerými dôkazmi, zo štruktúry ktorých medzi najdôležitejšie patria výpovede svedkov Amálie Kolenčinovej, Adama Kolenčina st., Aleny Gazdíkovej, Evy Káľovskej, Juraja Kovalčíka, Mgr. Marty Tóthovej, Márie Baričákovej, Evy Kvasníkovej a ďalej sú to znalecké posudky a viaceré listinné dôkazy.

f 163/1-c
úvahy

f 163/1-3
DÔKAZY

Svedkyňa Amália Kolenčinová a svedok Adam Kolenčin – dcéra a zať nebohej, našli poškodenú Amáliu O ráno 5.11.2006 „ubitú“ na smrť v posteli jej rodinného domu, keď k nej prišli pre kapustu. Svedkovia videli rozbité okno do predsiene, na zemi popadané kvetináče a rebrík opretý o dom. Svedkyňa Amália Kolenčinová si ako poškodená uplatnila v rámci adhézneho konania škodu vo výške 82.616,- Sk.

Zhodne, ako títo svedkovia, vypovedal aj obžalovaný – rebrík oprel o dom, rozbil okno, vošiel dnu a spadol na nejaký stôl s kvetináčmi, čím spôsobil dosť veľký hluk. Poškodenú napadol v posteli. Menovaní svedkovia teda potvrdzujú výpoveď obžalovaného.] ÚVANY

Svedkyňa Alena Gazdíková – upratovačka v ubytovni Remy 3.11.2006 zistila, že jej z „kumbálu“ zmizli zelené gumené rukavice. Obžalovaný V D vtedy býval na izbe č. 215. Aj tu je opäť úplná zhoda s výpoveďou obžalovaného, ktorý uviedol: „Dňa 3.11.2006 na ubytovni som išiel do kumbálu upratovačiek, ktorý sa nachádzal oproti mojej izbe a odtiaľ som zobral gumené rukavice zelenej farby, tenšie, hladké na prstoch vrúbkované...“] ÚVANY

Svedkyňa Eva Káľovská – recepčná v ubytovni Remy uviedla, že v čase, keď tam bol ubytovaný obžalovaný, našla igelitku, v ktorej videla červenú vetrovku, ktorú predtým nosil obžalovaný V D – naposledy ju na ňom videla 5.11.2006. Túto vetrovku potom dala bezdomovcovi, pánovi Kovalčíkovi. Obžalovaný k tejto skutočnosti uviedol, že nosil červenú vetrovku s bielymi pásikmi – mal ju aj na mieste činu. Túto dal po číne do igelitky a nechal za dverami izby, aby ju chyzná na druhý deň vyhodila do kontajnera. Svedkyňa Eva Káľovská teda nepochybne potvrdila pravdivosť vyjadrenia obžalovaného ohľadom vetrovky.] ÚVANY

Svedkyňa Mgr. Marta Tóthová, ktorá prevádzkuje erotický podnik Divokí Anjeli v Žiline a **svedkyne Monika Baričáková a Eva Kvasníková**, ktoré v podniku

v čase činu pracovali, zhodne potvrdili, že obžalovaný V D bol v ich podniku dvakrát a to 5.11.2006 a 8.11.2006, kedy mu poskytl erotické služby, za ktoré zaplatil 16.200,- Sk a 13.000,- Sk. Svedkyne vypovedali súladne s tvrdením obžalovaného, ktorý vysvetlil, že ešte v sobotu 4.11.2006, v ten večer, keď prišiel od tety Milky (nebohá), volal družke, ktorej chcel dať peniaze na vyplatenie dlhu, ale keď mu to zodvihol nejaký muž, našťval sa a na druhý deň išiel do erotického salónu, potom tam bol aj druhý krát a celkom minul asi 25.000,- Sk.

Svedkovia **Jaroslav Lysík, Juraj Holeša, Vladimír Ďurana a Hana Brisudová** – všetci policajti, úplne a jednoznačne vyvrátili tvrdenia obžalovaného v jedinej výpovedi, kde nepriznal spáchanie činu, spočívajúce v tom, že k priznaniu ho prinútili. Vysvetlili, že obžalovaný sa ku skutku priznal spontánne a nikto na neho nevyvíjal žiadny nátlak. Tým úplne vyvrátili vyvíňujúcu sa výpoveď obžalovaného.

STRUC-
NĚ

* * *

Za účelom zistenia a ustálenia príčin smrti a mechanizmu vzniku zranení, ako aj ich rozsahu bolo vykonané znalecké dokazovanie, v rámci ktorého znalci z odboru zdravotníctvo – odvetvie súdne lekárstvo – MUDr. Jaroslav Ivan a MUDr. Lívia Jančiová zistili, že bezprostrednou príčinou smrti nebohej Amálie O bolo pomliaždenie a prekrvácanie mozgu pri trieštivých vpáčených zlomeninách kosti lebky. Vzhľadom na rozsah a charakter zranení lebky a životne dôležitého orgánu mozgu, zranenia boli od prvopočiatku smrteľné a smrti by nebolo možné zabrániť ani včasnou lekárskou pomocou. Čas smrti stanovili približne o 01.00 h. s odchýlkou +/- 2,8 h. Po utrpení poranenia mozgu sa vyvíjal u nebohej poúrazový opuch mozgu a až tento v konečnom dôsledku spôsobil smrť. Stanoviť presnú dobu, od vzniku zranení po smrť, nebolo možné. Aj znalcami vyššie uvedená doba smrti je len približná. Môže byť zaťažená odchýlkou aj nad uvedený rámeček. Vzhľadom na uvedené, pripustili, že k útoku na telo nebohej, ktorý mal za následok jej smrť, mohlo dôjsť 4.11.2006 v čase asi o 19.00 h., ako to uvádzal obžalovaný.

ZNALECKÉ
DOKAZOVANIE

V súvislosti s mechanizmom vzniku zranení, znalci dospeli k záveru, že: „Útok na telo poškodenej bol vedený **veľkou intenzitou a prudkosťou, pričom smeroval na hlavu**. Útočník musel viesť údery veľkou intenzitou, v smere zhora nadol, údery boli vedené na oblasť hlavy, pričom nebohá **sa útoku bránila** a to tak, že si hornými končatinami, vystretými proti útočníkovi a ohnutými v lakťových kĺboch chránila hlavu. Nie je možné vylúčiť, že v prvotnej fáze útoku nebohá na posteli sedela a až následne bol útok vedený na ležiace telo. Zranenia hlavy, ktoré mali za následok smrť nebohej Amálie O , boli spôsobené najmenej tromi údermi tupým, resp. tupohranatým predmetom. Z lokalizácie charakteru a rozsahu zranení možno povedať, že útočník zasiahol hlavu poškodenej prudkým úderom, tupým, resp. tupohranatým predmetom najmenej trikrát a to do oblasti pravej strany čela, do oblasti stredu čela a do oblasti očí a koreňa nosa. Zranenia v oblasti očí a koreňa nosa, boli spôsobené úderom dlhým, tupým resp. tupohranatým predmetom, ktorého dĺžka výrazne presahovala šírku. Aj ďalšie dve poranenia na hlave a to poranenia na pravej strane hlavy a v strede čela, mohli byť spôsobené úderom takým predmetom. Ostatné poranenia na hlave mohli byť spôsobené tupým predmetom, ale aj rukou – pästou. Horné končatiny pri bránení sa poškodenej boli zasiahnuté tupým, resp. tupohranatým predmetom najmenej trikrát. Z lokalizácie a charakteru zranení vyplýva, že nebohá sa útoku **bránila**. Možno konštatovať, že zranenia boli spôsobené pevným predmetom, ktorým mohla byť drevená lata“.

Znalci dospeli k záveru, že najskôr vznikli poranenia na horných končatinách a až potom poranenia na hlave, nakoľko po prvom údere, ktorý prerazil lebku a spôsobil poranenie mozgu, poškodenej upadla do **bezvedomia** a ďalšiemu útoku sa nebránila. Z uvedeného znalci usúdili, že **útočník pokračoval v útoku na hlavu poškodenej aj v čase, keď sa nebránila**. Všetky popisované zranenia vykazovali známky vitality, teda vznikli na živom tele. Z mnohopočetnosti rozsahu, charakteru a lokalizácie zranení na tele nebohej, mohli konštatovať, že tieto si nebohá Amália O nemohla spôsobiť sama, jednoznačne boli spôsobené inou osobou. Znalci

usúdili, že miesto napadnutia a miesto usmrtenia, je zhodné s miestom nálezu mŕtveho tela.

Záveru znalcov sú takmer v absolútnom súlade s tvrdeniami obžalovaného.

„Keď som tetu Milku udieral latou, sedela na posteli, po prvom údere zodvihla obidve ruky smerom k hlave, akoby si chcela chrániť hlavu, potom si ľahla. Potom som počul, ako sa pohla perina a latou som tetu Milku opäť udrel dvakrát po sebe do oblasti hlavy“.

Aj s ohľadom k výraznej zhode medzi týmito dôkazmi (znalecký posudok a výpoveď obžalovaného), považuje krajský súd usvedčujúcu dôkaznú situáciu za nespochybniteľnú a nezvratnú.

f168/1-C.D
UVAHY
DOKAZY

* * *

PRÍČETNOSŤ f23T.Z.

Okolnosti prípadu a pochybnosti o kvalite duševného zdravia obžalovaného V D si vyžiadali potrebu preskúmania jeho duševného stavu znalcami z odboru zdravotníctvo – psychiatria a psychológia. Nimi podaný posudok poslúžil na posúdenie otázky príčetnosti obžalovaného v čase činu ako jednej zo základných podmienok trestnej zodpovednosti a ako podklad pre úvahy o zákonnosti, primeranosti a spravodlivosti trestu.

Vyšetrením obžalovaného, znalkyne MUDr. Mária Kianičková, MUDr. Dagmar Štrocholcová a PhDr. Stela Jančárová zistili, že v súčasnosti netrpí, v minulosti a ani v čase činu netrpel duševnou chorobou, v zmysle psychózy ani mentálnej retardácie. Ide u neho o psychopaticky štruktúrovanú osobnosť, emočne a afektívne labilnú, dráždivú so sklonom k impulzivite, nezdržanlivosti a absenciou morálnych zábran. V čase činu mohol rozpoznať nebezpečnosť svojho konania pre spoločnosť a mohol svoje konanie ovládať. Nezistili u neho závislosť na alkohole, pričom pobyt obžalovaného na slobode, nie je z hľadiska psychiatrického nebezpečný. Ďalej znalkyne uviedli, že u obžalovaného V D ide o psychopaticky

štruktúrovanú osobnosť, s rysmi abnormity na pozadí disociaľneho vývinu. V popredí osobnosti je výrazný sklon k impulzivite, pričom na vrchole impulzivity absentuje schopnosť predvídať dôsledky konania. Veľmi podstatnou osobnostnou črtou je egocentrizmus, zameriavanie sa na vlastné záujmy. U obžalovaného je primárne napĺňanie vlastných potrieb, až potom začína uvažovať nad tým, čo pre iných znamenajú základné životné hodnoty. V prípade obžalovaného nie je rozvinutá oblasť vyšších citov. Absentuje citová rezonancia s inými ľuďmi, schopnosť vcítiť sa do prežívania iných. Významnou osobnostnou črtou obžalovaného je podozrievavosť, vzťahovačnosť voči sociálnemu okoliu, čo súvisí s nedostatočnou kritickosťou úsudku na báze poruchy osobnosti. Porucha osobnosti je definovaná ako abnormita trvalej povahy. V prípade poruchy trpí tak konkrétna osoba, ako aj jej okolie. Takýto stav je liečiteľný, iba ak si to osoba sama uvedomuje a sama sa rozhodne na sebe pracovať, sama sa rozhodne liečiť, teda liečenie zo strany takejto osoby musí byť dobrovoľné, musí to sama chcieť, jedine vtedy je tento stav psychoterapeuticky ovplyvniteľný. Výsledok je ale aj v takomto prípade neistý.

K prognóze správania sa obžalovaného do budúcnosti, osobitne či možno u neho vylúčiť opakovanie sa takéhoto alebo obdobného protiprávneho konania, znalkyne uviedli, že v tomto smere nie je možné učiniť jednoznačnú odpoveď, či obžalovaný do budúcnosti bude opakovať takéto alebo obdobné konanie. S poukazom na výsledky vyšetrenia obžalovaného, však u obžalovaného skôr nemožno vylúčiť opakovanie takéhoto alebo obdobného konania, teda nemožno vylúčiť, že sa v budúcnosti nedopustí obdobnej trestnej činnosti. U obžalovaného, ani klinicky ani psychologicky, znalkyne nezistili známky vývoja alkoholovej závislosti a nakoľko pobyt obžalovaného na slobode z ich pohľadu nie je pre spoločnosť nebezpečný, nenavrhlí uložiť obžalovanému žiadne ochranné opatrenie.

So zreteľom na uvedené znalecké závery odvolací súd konštatuje, že obžalovaný V D bol v čase činu plne príčetný, a teda je trestne zodpovedný za svoje konanie.

* * *

F168/1-B
DÔKAZY

V rámci súdneho konania boli na hlavnom pojednávaní vykonané i ďalšie dôkazy, či už ich prečítaním alebo oboznámením.

Na **fotkách z ohliadky miesta činu** je zreteľne vidieť miesto činu – poškodená sieťka na okne domu, rebrík pod iným oknom, rozbité sklo v izbe na stolíku, spadnutý kvetináč, nebohá v posteli aj jej povrchové zranenia na tele.

Tento obrazový záznam je v dobrom súlade s výpoveďami obžalovaného, v ktorých opisoval priebeh činu a okolnosti, za ktorých k nemu došlo.

Ďalšie **fotografie z rekonštrukcie** činu a zápisnica z tohto úkonu jasne dokumentujú pravdivosť priznania sa obžalovaného a reálny priebeh skutkového deja.

Znalci z kriminalisticko-expertízneho ústavu PZ SR, Slovenská Ľupča, v rámci **trasologickej expertízy** zistili, že odtlačok obuvi v trasologickej stope č. 4 (zaistenej na sklenenom úlomku na parapetnej doske v dome nebohej) zodpovedá tvarom, veľkosťou a dezénovým prvkom podošve poltopánky, ktorú mal v čase činu obutú obžalovaný. Jedná sa o zhodnú skupinovú príslušnosť. Odtlačok v trasologickej stope č. 5 zaistenej na tom istom mieste, ako stopa č. 4, zodpovedá tvarom, veľkosťou, dezénovým prvkom a opotrebením podošve ľavej poltopánky obžalovaného.

Tento dôkaz taktiež dokumentuje prítomnosť obžalovaného na mieste činu a preukazuje pravdivosť jeho tvrdení.

Z **odpisu registra trestov a priloženého spisu** vyplýva, že obžalovaný V D bol v minulosti už 9-krát súdne postihnutý, naposledy trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp.zn. 29T/219/2005 z 30.12.2005 a to za trestný čin násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, 2 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov. Výkon trestu

mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu vo výmere 1 rok. Skúšobná doba mu plynula od 23.2.2006 do 23.2.2007.

V predmetnej veci doposiaľ nebolo rozhodnuté o osvedčení sa obžalovaného v skúšobnej dobe a ani nenastala zákonná fikcia neodsúdenia. Z toho teda vyplýva, že obžalovaný V D sa teraz súdeného trestného činu dopustil v čase plynutia skúšobnej doby, určenej mu pri predchádzajúcom podmiennečnom odsúdení. V predchádzajúcich ôsmich prípadoch jeho odsúdení sa na obžalovaného hľadí ako na netrestaného.

Krajský súd po vyhodnotení všetkých okolností prípadu a všetkých vykonaných dôkazov jednotlivo i v súhrne dospel k jednoznačnému záveru, že súdený skutok, v rozsahu upravenom krajským súdom v tomto rozsudku, sa stal, že ho spáchal obžalovaný, a že boli splnené všetky podmienky na vyvodenie trestnej zodpovednosti voči obžalovanému V D

* * *

§ 168/1-F
PRÁVNE ÚVANY

Právna kvalifikácia

Podľa názoru odvolacieho súdu, obžalovaný svojim konaním uvedeným vo výroku o vine naplnil všetky znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. c), e) Tr. zák.

Tento trestný čin spácha ten, kto **úmyselne** usmrť **chránenú osobu** v úmysle získať **majetkový prospech**.

Trestný zákon v ust. § 15 diferencuje **úmyselné zavinenie** na dve základné formy, priamy a nepriamy úmysel. Páchatel koná v priamom úmysle (pri trestnom čine vraždy) v zmysle § 15 písm. a) Tr. zák. v prípade, keď predmet, proti ktorému

útok vedie, chce usmrtiť a vie, že spôsobom, ktorý útok vedie, plánovaný následok dosiahne. V prípade nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b) Tr. zák. si je páchatel vedomý, že svojím konaním môže predmet útoku usmrtiť a pre prípad, že k následku dôjde, je s tým uzrozumený.

Obžalovaný V D konal kritického dňa voči poškodenej Amálii O spôsobom nezlučiteľným s jej životom. V čase útoku konal cielene a vedome s úmyslom menovanú usmrtiť.

Rozumová i vôľová zložka zavinenia v konaní obžalovaného bola naplnená tým, že voči Amálii O útočil **drevenou latou, veľkou intenzitou, opakovane a útok smeroval na životne dôležitý orgán – hlavu** a to dokonca aj potom ako sa už **nebránila**, keď upadla do bezvedomia. Zo spôsobu vykonania činu teda nemožno vyvodiť iný záver, len ten, že obžalovaný V D chcel Amáliu O usmrtiť. Za účelom naplnenia tohto úmyslu aj cielene konal.

Krajský súd posúdil konanie obžalovaného ako konanie v priamom úmysle v zmysle § 15 písm. a) Tr. zák., pretože obžalovaný chcel Amáliu O usmrtiť, pričom vedel, že jeho útok drevenou latou bude mať smrteľné následky.

Chránenou osobou sa v zmysle § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. rozumie osoba vyššieho veku. Za osobu vyššieho veku sa podľa § 127 ods. 3 Tr. zák. považuje osoba staršia ako 60 rokov. Obžalovaný poznal nebohú Amáliu O (tetu Milku) od detstva, a teda celkom jednoznačne vedel, že menovaná mala v čase činu viac ako 60 rokov. Preto ako z hľadiska objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu vraždy, tak aj z hľadiska subjektívnej vedomosti obžalovaného o tom, že útočí na osobu staršieho veku, bolo potrebné jeho konanie posúdiť podľa písm. c) ods. 2 § 145 Tr. zák.

Obžalovaný V D vo svojich výpovediach nespochybniteľne deklaroval, že chcel získať peniaze – **majetkový prospech**, keď chcel: „urobiť nejakú zlodejinu hoci aj u tety Milky“. Po vniknutí do domu Amálie O , keď ju

usmrtil, odcudzil zo skrine 59.000,- Sk. S ohľadom k tomu krajský súd kvalifikoval jeho konanie aj podľa písm. e) ods. 2 § 145 Tr. zák.

Krajský súd na rozdiel od súdu prvého stupňa neposúdil konanie obžalovaného ako úkladnú vraždu, pretože v konaní obžalovaného nezistil **vopred uvážení pohnútku**.

Tu sa žiada poznamenať, že vopred uvážení pohnútku, ako pojmový znak trestného činu úkladnej vraždy nemožno stotožňovať s úmyslom získať majetkový prospech, vyjadreným v písm. f) ods. 2 § 144 Tr. zák., resp. v písm. e) ods. 2 § 145 Tr. zák.

O úkladnú vraždu pôjde spravidla vtedy, ak ide o vraždu na **objednávku**, keď bola sľúbená odmena za vykonanie činu, alebo keď páchatel odmenu dôvodne očakáva, alebo keď ide o **premyslený prípad vraždy**, pri ktorej má páchatel v úmysle získať majetkový prospech bezprostredne alebo dodatočne, napr. vo forme dedičstva po zavraždenom alebo vyplatenia poisťnej sumy. Na rozdiel od vraždy (§ 145 Tr. zák.), pri úkladnej vražde (§ 144 Tr. zák.) **pôjde o prípady zložitejšie na prípravu, vyžadujúce si určitý predchádzajúci plán a koordináciu v čase priestore i prostriedkoch. Takýto postup páchatel'a musí vždy smerovať k cieľu usmrtiť obeť za každú cenu, ako následok predchádzajúcej prípravy, či už ako akt pomsty, nenávisťi, žiarlivosti alebo zisťnosti.**

Odvolačný súd nezistil v konaní obžalovaného takú sofistikovanú prípravu, či plán, ktorý by preukazoval, že konal s vopred uváženou pohnútkou, a preto v otázke právneho posúdenia súdeného skutku rozhodol inak ako súd prvého stupňa.

Pokiaľ okresný súd v odsudzujúcom rozsudku ustálil, že obžalovaný spáchal obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy vlámaním – písm. c) ods. 2 § 144 Tr. zák., nepostupoval správne. V tomto prípade sa obžalovaný vlámaním dostal do domu poškodenej, čo by mohlo byť kvalifikované ako prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. a) Tr. zák. Nemožno však vysloviť, že by obžalovaný

usmrtil poškodenú vlámaním. Vlamanie sa logicky i právne nemôže vzťahovať na trestný čin úkladnej vraždy ani na trestný čin vraždy. Prečin porušovania domovej slobody je v predmetnej veci fakticky konzumovaný závažnejším a hlavným trestným činom vraždy, a preto krajský súd nekvalifikoval konanie obžalovaného aj ako prečin porušovania domovej slobody.

* * *

§168/1-G + F
DĎALŠÍ VÝROK

Výrok o treste

Pri úvahách aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu – rehabilitácia) a jednak aj voči ďalším občanom – potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a (retribúcia).

Krajský súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov, pri súčasnom zohľadnení jednej poľahčujúcej a jednej priťažujúcej okolnosti.

Obžalovaný V D sa k trestnému činu priznal a tento pred krajským súdom aj oľutoval. Jeho priznanie i ľútosť, považoval krajský súd za úprimné a kompletne. Pokiaľ nepripúšťal, že spáchal úkladnú vraždu a nepripúšťal konanie s vopred uváženou pohnútkou, išlo o prirodzenú reakciu, pretože takto skutočne

nekonal. Obžalovaný sa úplne priznal k vražde – podrobne opísal všetky okolnosti prípadu, i priebeh skutkového deja a pri objasňovaní trestnej činnosti bol nápomocný orgánom činným v trestnom konaní, či už pri previerke na mieste, alebo pri rekonštrukcii. Odvolací súd preto pri ukladaní trestu zoberal do úvahy túto poľahčujúcu okolnosť, vyjadrenú v ust. § 36 písm. l) Tr. zák.

Na druhej strane nebolo možné prehliadnúť, že obžalovaný spáchal skutok po tom, čo už bol za trestný čin odsúdený a to dokonca v skúšobnej dobe určenej mu pri predchádzajúcom „podmienečnom odsúdení“ trestným rozkazom Okresného súdu Žilina, sp.zn. 29T/219/2005 z 30.12.2005. Práve spáchanie teraz súdeného trestného činu v skúšobnej dobe „podmienečného odsúdenia“, vylučovalo možnosť na toto odsúdenie neprihliadnúť, a preto krajský súd pri ukladaní trestu zohľadnil túto prifažujúcu okolnosť, uvedenú v ust. § 37 písm. m) Tr. zák.

Za takéhoto stavu mohol súd obžalovanému uložiť trest odňatia slobody vo výmere od 20 do 25 rokov, alebo trest odňatia slobody na doživotie. Podľa názoru odvolacieho súdu, trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov, dostatočne a spravodlivo zohľadňuje účel trestu z hľadiska jeho individuálnej i generálnej prevencie a možno dôvodne očakávať, že ho s porozumením prijme aj spoločnosť ako trest primerane vyjadrujúci aj morálne odsúdenie páchatel'a.

Na výkon trestu bol obžalovaný zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia v zmysle § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák., pretože iné rozhodnutia zákon nepripúšťa.

Pokiaľ súd prvého stupňa uložil obžalovanému V D trest odňatia slobody na doživotie, krajský súd sa s takýmto trestom nestotožnil, pretože podľa názoru odvolacieho súdu, neboli na uloženie takéhoto trestu splnené podmienky.

Podľa § 47 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody na doživotie, možno páchatelovi uložiť iba za trestný čin, za ktorý to tento zákon v osobitnej časti dovoľuje a len za podmienok, že

- a) uloženie takéhoto trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti a
- b) nie je nádej, že by páchatel'a bolo možné napraviť trestom odňatia slobody na dobu do 25 rokov.

Obidve tieto podmienky musia byť kumulatívne splnené, aby bolo možné túto sankciu použiť.

Zo záverov znalkýň z odboru zdravotníctvo – psychiatria a psychológia, okrem už vyššie uvedeného vyplynulo, že pobyt obžalovaného na slobode, z hľadiska psychiatrického **nie je nebezpečný**. K prognóze správania sa obžalovaného do budúcnosti **nemohli určiť jednoznačnú odpoveď** a k poruche osobnosti zistenej u obžalovaného vysvetlili, že táto je **liečiteľná**, ak by to sám obžalovaný chcel.

Formuláciou podmienky uvedenej v písm. b) ods. 1 § 47 Tr. zák. – „**nie je nádej**“, dáva zákon najavo, že nestačí nedostatok istoty, že sa páchatel' napravi trestom kratšieho trvania, ale naopak, vyžaduje sa **rozumná istota** (prognóza), vychádzajúca zo súčasných znalostí a možností napraviť páchatel'a trestom odňatia slobody časovo obmedzenými do 25 rokov. Záver o tom, že nie je nádej, že by bolo možné páchatel'a napraviť trestom odňatia slobody do 25 rokov znamená subsidiaritu trestu odňatia slobody na doživotie vo vzťahu k miernejšiemu trestu odňatia slobody v prípade obžalovaného V D , k trestu odňatia slobody od 20 do 25 rokov. To znamená, že krajský súd, ale aj okresný súd bol pri ukladaní trestu z hľadiska osoby obžalovaného povinný najskôr skúmať, či k dosiahnutiu účelu trestu postačuje miernejšia alternatíva a až po negatívnom závere by mohli prikročiť k uloženiu trestu odňatia slobody na doživotie.

Odvolačí súd po zohľadnení aj záverov znalkýň z odboru zdravotníctvo – psychiatria a psychológia, dospel k právnomu záveru, že nemožno spoľahlivo

a bezpečne ustáliť, že nie je nádej na nápravu obžalovaného V D , najmä ak mu bol uložený dlhotrvajúci trest odňatia slobody v spojení aj s ochranným dohľadom. Po vykonaní trestu bude mať obžalovaný 69 rokov a možno rozumne dôvodiť, že výkon uloženého trestu zabezpečí zákonom vyžadovanú a predpokladanú nápravu a takýto trest v dostatočnej miere zabezpečí účinnú ochranu spoločnosti.

* * *

§ 168/1 G+F
 ĎALŠÍ VÝROK

Výrok o ochrannom opatrení

V zmysle § 76 ods. 1 Tr. zák. bol odvolací súd povinný obligatórne obžalovanému uložiť ochranný dohľad, pretože obžalovaného odsúdil za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody. Podľa § 78 ods.1 Tr. zák sa ochranný dohľad ukladá na jeden až tri roky. Krajský súd v súlade s uvedenými zákonnými ustanoveniami rozhodol, že obžalovaný V D bude povinný po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody po dobu 1 roka, jedenkrát v kalendárnom týždni osobne sa hlásiť u probačného a mediačného úradníka okresného súdu v mieste svojho bydliska. Takýto rozsah povinnosti obžalovaného v spojení s trestom odňatia slobody na 23 rokov považuje súd druhého stupňa za dostatočne prísny a primeraný na to, aby mala spoločnosť reálnu možnosť nielen kontrolovať obžalovaného po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ale mu aj prípadne pomôcť zaradiť sa do spoločnosti.

* * *

Výrok o náhrade škody

Poškodená Amália Kolenčinová – pozostalá po nebohej Amálii O , si v trestnom konaní riadne a včas uplatnila nárok na náhradu škody vo výške 82.616,-

Sk. Z toho čiastku 59.000,- Sk ako peniaze, preukázateľne odcudzené obžalovaným z domu nebohej a čiastku 23.616,- Sk ako náklady na pohreb. Z listinných dôkazov, vykonaných na hlavnom pojednávaní, či už išlo o príjmové doklady, resp. o pokladničné bločky, jednoznačne vyplynula oprávnenosť uplatneného nároku na náhradu škody menovanou, a preto krajský súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej Amálii Kolenčinovej škodu vo výške 2.742,35 Eur ako ekvivalent k sume 82.616,- Sk a to s ohľadom na ust. § 567b Tr. por.

So zreteľom k vyššie uvedenému preto krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

§ 163/1c
§ 171/3

V Žiline, 4. februára 2009

§ 163/1c

JUDr. Martin Bargel
predseda senátu

Kanc.!

- doruč rozhodnutie KP Žilina, obžalovanému, ÚVV Žilina + NVT (doručený 4.2.2009,
- vyhotov zberný spis,
- vyznač v registri skončené,
- spis zašli OS Žilina

Vypracoval: JUDr. Martin Bargel

JUDr. Martin Bargel
predseda senátu